

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 9. årgang. ISSN: 2446-0079

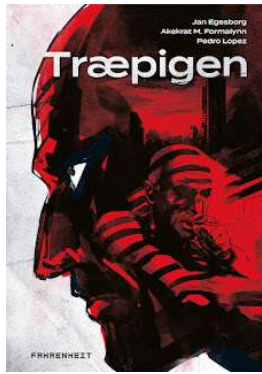
Læs Den smalle bog fast

Den smalle bogs skribenter

Kontakt og kolofon

Tegnet film noir

Jan Egesborg, Akekrat M. Formallynn, Pedro Lopez: "Træpiggen", 2023, Fahrenheit, Grafic Novel. Af Egil Hvid-Olsen Der er ikke så lidt tegnet f...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og andre kulturanmeldelser, herunder kunst og klassisk musik. Tidsskriftet bringer desuden lejlighedsvis skønlitterære og essayistiske originaltekster. Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper.

Den store litteratur i Den smalle bog

- Dostojevskij 200 år - et tema i Den smalle bog
- Steinbeck: Egil Hvid-Olsen introducerer 15 af romanerne

tirsdag den 2. januar 2024

Mogens Friis – en af de unge døde

Mogens Wohlert: Mogens Friis
Attika. 241 sider. 250 kroner
Kan købes i Cafe Oskar, Mejlgade 49, Aarhus C

Af John Poulsen

Kringsat af fiender, gå/ ind i din tid!/ Under en blodig storm-/ vi dig til strid! Sådan skrev Nordahl Grieg i 1936 i sit digt 'Til ungdommen'. Det gjorde Mogens Friis, og det medførte, at han i en alder af kun 19 år blev en af krigens unge døde. I beretningen om hans korte liv kommer Mogens Wohlert vidt omkring fra den personlige udvikling til den digteriske og ikke mindst til modstandskampen i Varde og Esbjerg.

Det er ikke tilfældigt at forfatteren og hovedpersonen har samme fornavn. I krigens sidste dage var Mogens Friis taget til København og fik den 3. maj sammen med nogle kammerater til opgave at opsøge en hipomand, sandsynligvis for at likvidere denne. Hipomanden blev dræbt, men nåede først at skyde Mogens. Den 1. maj havde Mogens' søster født en dreng, som blev opkaldt efter den onkel, som han aldrig lærte at kende personligt, men nu har skrevet en bog om.

En borgerlig familie

Mogens blev født i 1926 og voksede op i en borgerlig familie. Faderen var redaktør for venstrebladet Varde Dagblad, og i hjemmet blev der diskuteret politik og samfundsforhold, og morens litteraturinteresse smittede af på sønnen. Som 15-årig kom han i gymnasiet i Esbjerg, og hans stile og indlæg i skolebladet viser, at han allerede på det tidspunkt var meget optaget af, hvad der foregik i samfundet og ude i verden. I en af stilene, der alle er utroligt velskrevne og analytiske, afskriver han "burgøjerforfatterne" og fremhæver Harald Herdal som banebrydende for den socialistiske realisme, der er vejen frem. Til studentereksamen fik han UG for en stil om arkitektur, hvor han påpegede arkitekturens manglende overensstemmelse med virkeligheden og bygningernes formål.

Men der blev også tid til at digte, og som 17-årig fik han sit første digt trykt i Vild Hvede, og det skulle i alt blive til 14. På et tidspunkt skrev han til Harald Herdal, der derefter gav den unge digterspire gode råd og ramsalt kritik, og der udviklede sig et venskab mellem de to.

Blandt de lokale kommunister

Mogens fik også gode venner blandt de lokale kommunister, der havde en helt anden aktiv holdning til besættelsen, end hans forældres, som

Digte af Stine Michel

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2024 (3)
 - ▼ januar (3)
 - De kalder det livets gave
 - Mogens Friis – en af de unge døde
 - På kanten af havet

- ▶ 2023 (53)
- ▶ 2022 (71)
- ▶ 2021 (66)
- ▶ 2020 (57)
- ▶ 2019 (49)
- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- aforismer (1)
- antologi (4)
- biografi (3)

Links til digitale tidsskrifter mm.

- [The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet](#)
- [The Public Domain Review](#)

han syntes var slap og eftergivende. Allerede i gymnasietiden blev han aktiv i DKPs modstandsgruppe i Varde/Esbjerg som kurer mellem de to byer, og efter studentereksamenen blev hans aktiviteter udvidet, både som skribent i det illegale blad Vestjyden og med mere håndfaste opgaver. Men så begyndte Gestapo at trevle gruppen op, og han måtte gå under jorden og hele tiden finde nye overnatningssteder. Det betød også at partiet af sikkerhedsgrunde satte ham i venteposition, hvad der slet ikke passede den unge hedspore, og en dag stak han af til København og tilsluttede sig AMPA, der satte ham på den opgave, der endte så fatalt.

Den 7. maj skaffede BOPA en lastbil, der kørte Mogens' kiste til Varde. Kisten var smykket med et dannebrogslag, en buket blomster og et armbind. Den 9. maj blev han begravet og kisten fulgtes af et stort sørgetog. En af talerne, en ungtkommunist, trak paralleller til Nordahl Grieg, og i november 1945 udgav Gyldendal på Harald Herdals foranledning og med dennes forord en digtsamling af Mogens Friis.

Fortællingen om den unge digter og frihedskæmper, der bygger på arkivmateriale og erindringer, tegner et fint portræt af ham, samtidig med at den giver et levende indtryk af den lokale modstandskamp. Bogen er udstyret med et navneregister, oven i købet også over dæknavne, samt noter i form af et lille hæfte, der kan tages ud, så man er fri for at blade tilbage.

Indsendt af [Jakob Brønnum](#)

Etiketter: [boganmeldelse](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Skriv en kommentar

[Nyere opslag](#)

[Start](#)

[Ældre opslag](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

- [boganmeldelse \(200\)](#)
- [bogpræsentation \(1\)](#)
- [børnebog \(1\)](#)
- [dagbøger \(3\)](#)
- [digtsamling \(48\)](#)
- [En litterær refleksion \(11\)](#)
- [essay \(14\)](#)
- [eventyr \(8\)](#)
- [fabler \(5\)](#)
- [faglitteratur \(25\)](#)
- [Galleri Den smalle bog \(3\)](#)
- [klassikerlæsning \(41\)](#)
- [Klassisk musikanmeldelse \(13\)](#)
- [kortroman \(17\)](#)
- [Kunstanmeldelse \(13\)](#)
- [kunstbog \(19\)](#)
- [lyrik \(9\)](#)
- [noveller \(24\)](#)
- [prosa \(38\)](#)
- [prosadigt \(5\)](#)
- [roman \(69\)](#)
- [tidsskriftnmeldelse \(1\)](#)
- [ungdomsbog \(1\)](#)

Sidevisninger i alt

195,083